

ABONAMENTUL

Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 "
Pe o lună . 2 "

Nr. de Duminecă

Pe un an . 4 Cor.
Pentru România și :
America . . 10 Cor.

Nr. de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA :
Miksa utca 2—3.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.

Manuscripte nu se îna-
poiază.

Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Demersul Monarhiei.

Ambasadorul austro-ungar la Belgrad, contele Forgách, a comunicat, Sâmbătă, guvernului sârb, că din pricina atitudinii Serbiei în timpul lunilor din urmă, ambele guverne ale monarhiei nu sunt în poziție de a da o soluție parlamentară convenției comerciale cu Serbia. În legătură cu aceasta, contele Forgách, a mai declarat, că amândouă guvernele au deplină încredere, că Serbia, urmând sfatul puterilor și schimbându-și în consecință politica cu privire la Bosnia și Herțegovina, va lua hotărârea înțeleaptă de a menține raporturi pașnice și de bună vecinătate cu Austro-Ungaria. Îndatăce guvernele monarhiei se vor convinge despre aceasta, vor intra în negocieri cu privire la chestiunile de comerț și comunicațiune, dintre Austro-Ungaria și Serbia.

Acest demers al monarhiei la Belgrad a făcut în toată Europa cea mai bună impresie, atribuindu-i-se o mare însemnătate pentru clarificarea situației critice de azi. Se va ști acum dacă Serbia voiește războiul sau pacea. Ea va trebui să arate limpede cari sunt adevăratele intențiuni ce le urmărește. Și e probabil, că, dacă mersul pașnic al evenimentelor nu va fi tulburat de revirimente neașteptate, valorile conflictului austro-sârb se vor liniști în curând.

Comunicarea făcută guvernului sârbesc după cum asigură ziarul »Fremdenblatt«, nu însemnează că monarhia voiește să insiste pentru începerea imediată a negocierilor economice, ci, având în vedere că fără în-

cheierea noului tratat de comerț o stare de război vamal ar fi inevitabilă, monarhia preferă a se începe negocierile cât mai neîntârziat posibil. Austro-Ungaria înainte de a face avansuri pe terenul economic Serbiei, voiește deci să știe dacă Serbia va păstra și pe viitor atitudinea ei dușmănoasă sau se va arăta un vecin corect.

Atâta vreme cât Serbia va insista asupra revendicărilor sale, orice concesiune va trebui să i-se refuze la Viena. Dar poate Serbia își va da în sfârșit seamă, că aspirațiile ei în actuala constelație a politicii externe, sunt irealizabile, și se va mulțumi cu concesiilor de natură economică, făcând și la Viena declarațiuni analoage cu cele date zilele trecute reprezentanților puterilor la Belgrad și pregătind astfel acordul cu Austro-Ungaria. Prestigiul ei nu ar fi întru nimic jignit, iar primejdia războiului ar dispărea de-o dată de pe orizontul Europei.

Serbia a făcut experiența amară că toată nădejdea ce-a pus-o în sprijinul marilor puteri e deșartă. Ideea conferinței balcanice pare a nu se realiza așa de ușor cum li-se păruse la început diplomaților sârbi. Astfel Serbia va fi nevoită să reprime revolta clocotitoare, în sufletul poporului sârbesc, ea va trebui să resemneze până la o mai norocoasă constelație externă, ațântându-și mereu privirile spre uriașul său frate de la miază-noapte și să primească bună-bucuroasă avansurile ce i-se îmbie pe terenul economic.

În ipoteza unei conferințe balcanice, puterile n'ar putea să îmbie mai mult Serbiei, decât garanția, că existența ei, în marginile

asezării sale geografice de azi, nu va fi atinsă. Puterile însă, chiar și fără țipetele de durere ale Serbiei, veghiază pururea treze, ca aliata Germaniei să nu depășească limitele faimosului echilibru.

Puterile europene n'au putut conveni până azi nici măcar asupra punctelor din programul conferinței. Problema orientală e cu mult prea complicată, ca conferința balcanică ce s'ar convoca, s'o poată rezolvi în întregime. Balcanii vor rămânea încă multă vreme un teren vulcanic, care cine știe dacă n'ascunde în sânul lui o cataclizmă europeană. Problema ce se oferă puterilor e să ia toate precauțiunile pentru a localiza incendiile ce s'ar declara pe urma erupțiilor nesfârșite; cu alte cuvinte conferința va trebui să săvârșască operă de asigurare contra tulburărilor din Balcani.

Conferința, dacă ideea ei n'ar deveni inutilă pentru pacea Europei, se va putea convoca numai după ce puterile vor primi nota Serbiei cu textul definitiv al revendicărilor ei. Probabil ca aceasta notă să se trimită puterilor în timpul cel mai scurt și atunci iele poate vor face noi demersuri pe lângă Austria pentru convocarea conferinței. În aceasta conferință însă, după părerea cercurilor diplomatice din Franța, nu va mai fi vorba despre regularea drepturilor de anexiune, deoarece chestia aceasta e regulată deja prin înțelegerea turco-austriacă. Conferința se va mărgini a lua la cunoștință evenimentele și eventual să examineze concesiile ce sunt de acordat Serbiei.

FOIȚA ZIARULUI »TRIBUNA«.

Grazia Deledda.

Vrăjitorul.

Locuiau în capul satului, care era unul din cele mai mari și mai frumoase sate din munții districtului Logudoro*). Căsuța lor era cea din urmă în sat, de unde se vedeau mai bine castele acoperite cu tufișuri de trandafiri sălbatici și brădușcani mărunți.

Dacă sta în prag cu fusul în mână, Saveria vedea în depărtare marea, dispărând în largul cerului senin în vreme de vară, noros și posomornit în vreme de iarnă, dacă sta la fereastră și cosea, vedea văile nesfârșite cari se întindeau sub poalele munților și auzia murmurul pârâiașului de munte, care se strecura ca un șarpe printre stânci și tufișuri.

În căsuța întunecoasă, încunjurată jur-împrejur numai cu verdeață, petrecuse Saveria doi ani de zile, mulțumită și fericită, alături de tânărul ei bărbat cu ochii mari, plini de foc și cu buzele lui roșii ca și tufe de erică, printe cari pășuna turma lui de oi, singura avere ce o avea.

Și Antonio era fericit, mai cu seamă decând se căsătorise cu păstorita visurilor sale și totuși, după doi ani de viață fericită, un mic nor se ivia pe cerul senin al căsniciei lor: Saveria nu-i dăruise încă un moștenitor, și nici nu era speranță de așa ceva. Ce lucru neplăcut! El ar fi dorit

din toată inimă să aibă un fecioraș, negricios ca și tatăl sau, care să-l întovărășiască prin munți și prin văi și să-i dea mână de ajutor la păzitul turmei, un fecioraș, care mai târziu să fie bucuria și mângâierea lor la bătrânețe, care apoi să se însoare și să păstreze numele și turma pentru un alt moștenitor — și așa mai departe! Toți cei din neamul lui Antonio fuseseră păstori și el nu voia ca neamul să se stingă — dar ce folos, dacă moștenitorul nu venia?

Tot ce știa, încercase: făgăduințe, rugăciuni, peregrinajii. Desculț și în capul gol mergea Antonio la altarul vestitei Madona del Miracolo din Bitti, dădea slujbe peste slujbe și promitea Madonei că îi dă atâtea lumini de ceară curată cari să cântărească tot atâta cât și viitorul moștenitor. Totul era înzadar! Saveria era tot sveltă și sprintenă în costumul ei drăgălaș, cu pieptărelul galben și cămășuța cu flori, și căsuța lor nu răsună nici de țipete de copil nici de cântece de leagăn.

Intr'adevăr era lucru neplăcut să nu aibă și ei un moștenitor, și și pierduseră deja orice speranță când, într'o zi, o prietenă veni la Saveria și-i spuse în taină: »Știi ceva, cumătră Sabe? Peppe Longu mi a spus pentru ce nu aveți voi copii!...

»Pentru ce?« întrebă Saveria curioasă, uitându-se mirată la prietena ei.

»Pentru ce?« zise încet prietena; »Dumnezeu să ne păzească! Dar știi bine că Peppe e mare vrăjitor, cum spun oamenii... și el însuși mi-a spus, că v'a vrăjit pe amândoi...«

»Liberă nos domine! exclamă Saveria rîzând

și-și făcu cruce. Ca toate femeile din sat, și ea era superstițioasă, ba, ce e mai mult, odată văzuse cu ochii ei cum o fantomă albă rătăcea pe munte; dar că Peppe Longu, chiar dacă ar fi și fost vrăjitor, să poată face așa ceva, cu asta nu se putea de loc împăca Saveria! Prietena n'o slăbia de loc cu vorba și fiindcă Saveria nu voia să creadă, atâtea verzi și juscate îi spuse, până ce făcu în fine să creadă.

Dupăce mai povestiră o oră lângă cămin, unde Saveria pregătise o cafea, ea era firm convinsă că Peppe era un vrăjitor, așa că o întrebă neli-niștită pe prietena sa: »Dar... spune-mi, n'ar putea oare Peppe Longu să ne deslege de afurisi-tele de vrăji?«

»Nu, nici vorbă de asta, el însuși mi-a spus că nu se poate. Se vede că are ce are cu voi!«

Cătră seară sosi și Antonio pe călușelul lui negru, cu desăgii umpluți cu brânză proaspătă.

În timp ce el lua povara de pe cal, Saveria îi spuse tot ce auzise; el nu rise, își încreți însă fruntea și dădu din cap. După ce pusese toate la locul lor, se așeză înaintea focului și zise Saveriei să-i mai spună odată din fir în păr tot ce auzise dela prietena ei.

»Ce ai tu cu Peppe? Pentru ce își răzbună el așa crunt asupra ta?« întrebă în sfârșit Saveria, cu o față foarte serioasă.

»Nimic«, răspuse Antonio. »Poate pentrucă-i iau totdeauna în răs vrăjile lui.«

»Rău faci! N'ai văzut tu cum cu vrăjile lui el a adus lăcustele în viaa lui Don Giovanni, și cum din toată viaa nu s'a mai ales nimic?«

* În Sardinia.

Conform telegramelor însă, unele puteri, între cari desigur și Germania, vor omite-re revindicărilor economice ale Serbiei; socotind că aceasta chestiune nu poate privi decât Austro-Ungaria și Serbia.

Soarta conflictului austro-sârb atârână deci de maturitatea politică a Serbiei. Se speră că Serbia va da un răspuns favorabil monarhiei.

Conferența clubului naționalităților în Budapesta. Clubul partidului naționalităților a fost convocat prin președintele său dl Teodor Mihali la o conferență plenară pe ziua de Miercuri 10 Martie st. n. la ora 4 d. a. în localitățile clubului din Budapesta.

Proiectul despre congrua. In cursul acestei săptămâni camera va isprăvi discuția proiectului de reforma impozitelor și imediat după ea va pune în discuție proiectul despre congrua preoților. Acest odios atentat împotriva bisericii noastre este deci foarte aproape cu toate acestea nu vedem nici o pregătire de apărare din partea autorităților noastre bisericesti.

O jumătate milion de furci fac ciuda ziarului »B. H.« Suma aceasta respectabilă de instrumente ucigașe o propune un poet ceh pe care-l citează ziarul slovăcesc »Slovenski Tizdennik«. Iată pasajul:

»O jumătate milion de furci pe lângă orașele și pe dealurile noastre, pe ele o jumătate milion de lațuri și într'insele jumătate milion de gâturi patriotice, gâturile acelea patriotice«. Și sfârșește astfel: »Dacă va fi război, el va fi altfel decât se așteptase, ci astfel cum nu și-l vor fi dorit acei cărora viitorul nu le va aduce nimic bine — ungurii«.

Credem însă exagerat numărul furcilor propus de autorul ceh, căci în fața lor, vai, cât de mult s'ar reduce numărul celor cu adevărat patrioți!

»E adevărat... dar! Ei bine, să vedem. Măine o să vorbesc cu el«.

»Ah, ce bine ar fi, dacă el ar vrea să desfacă vrăjile, zise Saveria.

Ziua următoare Antonio se duse la vrăjitor, dar ori și cât l-a rugat să desfacă vrăjile, Peppe Longu nu s'a învoit.

Era un om cam ciudat vrăjitorul acesta: trăia și el ca toți oamenii din lume, dar nimeni nu-l vedea lucrând ceva.

E drept, că pe lângă vrăjile lui, cu cari era vestit — doar putea să aducă pe capul oamenilor lăcustele și să tămăduiască vitole bolnave. Mai venia pela el câte cineva noaptea; nimeni nu-și bătea capul cu asta, dar tot satul eră în buna credință, că duhurile pe cari el le stăpânea, îi aduceau bani și de-ale mâncărei, cari niciodată nu i lipsiau.

Poate că Antonio credea cu totul altceva, pentrucă după ce văzuse că nici cu rugămintzi, nici cu amenințări nu putuse isprăvi nimic, se mai duse într'o seară la Peppe și promise că-i dă 20 franci, dacă desleagă vrăjile.

Deocamdată Peppe se făcea surd, ba se prefăcea că asta îl supăra și mai rău, dar când văzu moneda cea sclipitoare, cedă și zise: »Ei bine, pentru Saverio o fac și asta; tu nu meriți, totdeauna ți-ai bătut joc de mine!«

El îi spuse apoi lui Antonio, că în noaptea următoare să ia o pușcă neîncărcată, o față de masă și două lumînări și să se ducă cu ele într'un loc retras, în munți.

Congrua.

Sunt două cuvinte mari în limba noastră, pe care strămoșii noștri le-au asociat și cari resunând în urechile și inimile lor, deșteptau iubirea de patrie, libertate și naționalitate. Aceste mari cuvinte sunt: *biserica și școala!*

Biserica și școala sunt cele două mari instituțiuni, cărora românii sunt datori cu întreaga lor viață națională.

Dacă românimea trăiește astăzi ca națiune; dacă avem o limbă cu care să ne exprimăm simțimentele, dorințele, întristarea și bucuria, — dacă am străbătut atâtea secole de suferințe, de invasiuni străine și mai existăm ca neam — o datorim numai bisericii și școlii. Biserica și școala ne-a conservat limba. Biserica ne-a conservat instituțiunile culturale și în tot timpul tinda bisericii s'a transformat în școală, pentru a-i învâța pe români caite, pentru a-i face să nu uite limba strămoșilor, a păstra iubirea de patrie... etc... zice în una din scrierile sale Alexandru C. Rosetti.

Rolul bisericii noastre în conservarea individualității noastre naționale — a fost recunoscut în toate timpurile. De un timp încoace însă se fac schimbări înspre rău, încât n'am putea susține că tot așa va fi. Școala ni-e este în primejdie, iar biserica ni se amenință.

Dela întemeierea constituției noastre bisericesti, nu s'a adus lege asemenea legii referitoare la școale — și tot așa nu s'a adus nici o lege regniculară de așa gravitate jignitoare și subminătoare pentru autonomia bisericii noastre, — ca legea ce se făurește acum în atelierul cultelor de subt oblaudirea ministrului-conte Apponyi.

Congrua învățătorilor ne-a făcut imposibil de a susține caracterul confesional al școalelor și oare ce ne va aduce legea nouă despre congrua preoților. Dacă proiectul pentru congrua ar obține înalta sancționare, atunci ni e teamă că și biserica va aluneca pe calea ruinei.

Noul proiect despre congrua vădește aceiași ingerință și în ale bisericii ca și în ale școlii. De-aceea lupta ce ar trebui începută și purtată contra aceluia proiect reclamă îndoită putere. Prețioasa »Tribuna«, care ne este cel mai bun paznic a tot ce avem românesc, prevăzând primejdia ce se ridică asupra celei mai scumpe instituțiuni a noastre — a și dat signalul de luptă contra atentatului ce se contemplează prin legea congruei.

Și totuși de atunci nime nu s'a mișcat! Pentru ce oare? Răspunsul ni l dă tot »Tribuna«, prin un articol din Nr. 35 a. c. iscălit de Ios. T. Rău, care călăuzit fiind de cea mai bună credință,

scrie, că tăcerea și inerția preoțimeii este de a se atribui »adevărurilor divine« de cari este călăuzită preoțimea noastră... ca prin »răbdare și tăcere să treacă la ordinea zilei peste insultele ce i-se adresează«. Deși ne place a crede că ar fi așa, să ni-se ierte însă, dacă trebuie să mărturisim, că în cazul de față »adevărurile divine« nu ar fi potrivit practicate și aplicate, pentrucă acel proiect nu conține numai insulte peste cari ușor să se poată trece la ordinea zilei, ci acel odios proiect este *sămânța* din care vor răsări cu miile alte insulte, nu numai la adresa preoțimeii, ci la adresa bisericii întregi, care ușor se va putea apoi clăti din temelii ei tari. Și oare atunci »adevărurile divine« nu vor pune sarcina responsabilității asupra preoțimeii?

Credința mea despre tăcerea și inerția preoțimeii este mai puțin măgulitoare. Să fim numi sinceri! Unii, — a căror existență personală pare a fi asigurată, cu — sau fără congrua, cugetă la sufletul lor îngust: de ce să lupt eu... lupte-se alții mai chemați!

Sunt iarăși alții, cari temându-și congrua nu s'ar încumeta să ridice măcar o vorbă contra proiectului, ca nu cumva să piardă și puținul cât îl are. Și iarăși este o altă ceată — a celor mai mulți — cari nici nu știu ce se petrece în jurul lor. Scriitorul acestor rânduri a avut ocaziunea de-a conveni cu mai mulți preoți — nu bătrâni — cari trădau o absolută neorientare în chestiunile ce se petrec la noi în țară — atât pe teren politic, cât și pe cel cultural. Sunt încă și acum prea mulți cari nu citesc ziarele românești și de aceea lipsa de orientare și cu privire la noul proiect de congrua, — pe mulți îi face tăcuți, timizi și răbdurii. Aceștia știu — din auzite — numai atâta că congrua rămâne tot cum a fost, adecă neurcată, necunoscând restricțiunile și dispozițiunile jignitoare ce vor să le aducă legislația prin modificarea art. de lege XIV din anul 1898.

E știut că legea din 1898 despre întregirea dotațiunei preoțesii se extinde numai asupra confesiunilor necatolice. De aceea actualul ministru de culte și instrucțiune publică, la sfârșitul anului trecut a depus în cameră un proiect conținând modificarea legii dela 1898, așa ca s'o extindă și asupra catolicilor, introducând însă în noul proiect multe dispoziții cari jignesc autonomia confesiunii noastre. Suma congruei rămâne tot cum a fost, adecă: pentru cei cu calificățiune deplină întregire la 1600 cor., iar pentru cei cu calificățiune mai puțină 800 cor. Și aceste sume însă sunt legate de anumite condițiuni.

Se zice în proiect că și cei cu calificățiune deplină numai așa vor putea primi întregire la 1600 cor., dacă vorbesc limba unguerească, în caz

Antonio îi dădu banul de aur, promițând că va face cum l-a învățat. Când ajunse însă afară, amenință cu pumnul căsuța dărăpănată a lui Peppe și zise batjocoritor: »Vom vedea noi!«

În noaptea următoare el fu la locul designat, pe o stâncă pustie, unde în luciul palid al lunei care răsărise, nimeni nu s'ar fi simțit tocmai bine.

Păstorul puse pușca — pe care dupăcum îi promisese lui Peppe, n'o încărcase, — față de masa și lumînările pe stâncă.

Peppe veni și el îndată. »E tocmai ciasul potrivit« zise el, »miezul-noptii!« El întinse față de masă peste un stan de piatră, înfipse lumînările în câte-o crepătură și-i zise păstorului să se așeze pentru câteva minute cu fața la pământ.

Când Antonio se ridică, văzu luminile arzând și pușca sta pe față de masă.

»Să începem!« zise Peppe.

El începu să facă totfelul de mișcări; Antonio se uita la el când cu o privire întunecată, când batjocoritor. Dar spaîma lui fu mare când Peppe se întoarse fără de veste cătră piatra acoperită cu fața de masă, o agrăi într'o limbă neînțeleasă și piatra îi răspunse cu voce slabă, tânguitoare, tot în aceea limbă ca și când ar ieși din pământ! Tot-atunci luminile se stânsă dintr'odată.

Vrăjitorul se întoarse apoi spre păstor, care sta tremurând înapoia lui: »Piatra mi-a răspuns, că pușca ta îți va spune dacă vrăjile s'au deslețat, s'au nu?«

»Cum?« întrebă Antonio incurcat.

»A fost pușca ta neîncărcată?«

»Da, neîncărcată!« răspunse păstorul.

»Atunci prinde-o în mână și pușcă în vânt: dacă se va slobozi, e semn că vrăjile s'au deslețat!«

La aceasta nu se așteptase Antonio; el luă pușca, apăsă cocoșul... și Peppe se rostogoli pe pământ, fără să zică un cuvânt; glonțul îi lovisse în inimă.

În loc să puște în vânt, Antonio țântise la Peppe.

După crima fără de voie — el crezuse că pușca nu e încărcată — cel dintâi gând al lui a fost să se ascundă în Macchia*), dar apoi se cugetă, că nimeni nu are știre de fapta lui, și.... împătură fața de masă, luă lumînările și pușca și se întoarse în sat, pășind cu grije din stâncă în stâncă ca să nu i-se cunoască urmele. Restul nopții îi petrecu liniștit lângă soția lui.

Deși Antonio nici acum nu credea în vrăjitorii, el totuși nu-și putea explica, cum s'a întâmplat că stanul de piatră a vorbit, lumînările s'au stins ele singure, și că pușca s'a descărcat.

Când însă, după nouă luni de zile, avu fericirea să fie în brațe un copilăș, pe care îi l dăruise Saveria, îi părea rău că nu pușcase în vânt. De-oarece însă pe Peppe nu-l mai putea învia, se mulțami cu aceea că-i făcu un parastas la bisericuța cea veche din munte.

Trad. de D. Mușlea.

*) Crâng.

contrar și aceștia vor primi întregire numai la 800 cor. Ajutorul de stat se face deci pendent de cunoștința limbei ungurești. Aceasta ar atinge mai ales pe preoții bătrâni; dar nu e vorba aici numai de interesul personal al cutărui preot — în tânărori bătrân — ci octroindu-se asupra preotului limba ungurească, să nu se întâmple ca mai apoi limba aceea să se octroieze și în lucrările dirigătoriei preoțești.

Tot acel § zice, că în comunele unde până la 1 Ianuarie 1908 au fost preoți cu cvalificațiune puțin, dacă ar urma altul cu cvalificațiune completă, numai așa poate conta la întregire conform cvalificațiunei sale superioare, dacă în parohia respectivă sunt peste 800 credincioși și, și atunci, dacă comuna bisericească va asigura preotului jumătate din suma cu cât îi compete mai mult ca antecesorului, adică jumătate din 800 coroane. În cazul acesta deci și preotul cu cvalificațiune deplină va primi întregire numai până la 1200 cor., căci restul de 400 cor. îl prelungește dela comună. Aceasta ar fi o ajutorare nenorocasă pentru comunele noastre bisericești. Să luăm de pildă parohiile de subt jurisdicțiunea consistorului din Oradea-mare, care sărace fiind, sunt cele mai avizate la ajutorul de stat.

Proiectul nou, luând de bază la distribuirea congruei starea de azi a cvalificațiunei preoților — când cele mai multe parohii sunt îndeplinite prin preoți subt 8 clase — generația mai tină care se năzuiește a-și câștiga cvalificațiune deplină, prin care preoțiunea s'ar ridica la un nivel mai înălțat — nu ar putea ocupa acele parohii, pentru că nu li-s'ar vota întregire la 1600 cor., pe motivul, că mai înainte au fost ocupate de preoți subt 8 clase. Ar fi deci o piedecă pentru înmulțirea preoților deplin cvalificați.

Mai temerar este însă § 4 al noului proiect, în care se zice că, dacă vre-un preot n'ar împlini legile țării și ordinațiunile date de guvern, — guvernul poate porni cercetare contra lui și dacă în decursul cercetării se dovedește că neîmplinirea urmează din ordin dat de superioritatea bisericească, atunci guvernul va provoca superioritatea să-și retragă ordinul, ceace dacă n'ar urma în decurs de 3 luni, ministrul poate dispune ca congrua să se plătească, separat și imediat, fiecărui preot din dieceză.

Prin acest § ministrului i-s'ar da mână absolut liberă și așa ușor ar scoate preoțiunea de subt autoritatea bisericească. Și când preoții noștri vor fi puși în raport și mai strâns cu ministrul, atunci ni teamă că se va generaliza între preoți spiritul destructiv, — care s'a încuibat deja în unele locuri, de pildă în ținutul Oravița.

Afară de aceste dispoziții înșirate aici, sunt încă multe, cari ne revoltă și îngrijorează. Am făcut aceste extrageri din proiectul pentru legea congruei, ca cunoscând fiecare preot ideea fundamentală pe care se razemă proiectul — cu atât mai grabnică și imposantă să se înceapă lupta de protestare contra acestui proiect.

În coloanele acestui organ s'a și dat signalul de luptă, făcându-se în nr. 35 și propunerea, ca preoțiunea din fiecare tract, având a se întruni acum de curând în colegii, pentru alegerea deputaților în sinodul eparhial, — afară de program — să protesteze contra proiectului de congrua, dând expresiune indignării sale pentru dispozițiunile jignitoare ce le conține.

Din aceste colegii să se trimită Pr. Sf. Lor dd. episcopi câte-o petițiune, rugându-i să adreseze camerei deputaților o propunere motivată, cu rugarea ca proiectul de lege să se restituie guvernului pe lângă însărcinarea să asculte și părerea confesiunilor — bineînțeles că și a noastră — și după aceea, prelucrând proiectul în consonanță cu legile cari asigură autonomia bisericeii noastre, să-l prezinte camerei în o redactare nouă.

Dacă n'am interprinde nici un pas până la desbaterea proiectului în corpurile legiuitoare, cuvântul deputaților și al prelaților noștri poate ar răsuna zădarnic, fără să aducă vre-o îndreptare. Credem deci a fi mai cu cale o adresă către camera și dacă ministrul n'ar retrage — ori camera n'ar restitui proiectul, — atunci să se trimită o asemenea adresă camerei magnaților. Lupta deputaților și prelaților noștri în corpurile legiuitoare atunci ar câștiga mai multe sorți de izbândă.

Aceștia în atențiunea preoțiunei, care se va în-

truni în colegii, — nutrind — de altfel cea mai curată nădejde, că prelații noștri fără preget vor face totul, ce reclamă interesul vital al bisericeii noastre naționale, de care este legat și interesul preoțiunei noastre.

Zaharie Moga.

Din România.

Boala doamnei Elena Cuza. Starea Măriei Sale Elena Cuza e mai puțin îngrijitoare în ultimele zile.

Ilustra bolnavă a fost Joi într'o stare foarte gravă.

Medicii, ținând însă seamă de constituția fizică robustă a Măriei Sale, au dat speranțe familiei.

S'au dat suferindei mai multe baloane de oxigen și către seară, Doamna Elena s'a simțit mai bine și a petrecut noaptea în liniște.

Relativ la starea sănătății Elenei Doamna, mai aflăm următoarele amănunte:

Starea sănătății Elenei Doamna s'a îmbunătățit foarte mult. Măria Sa se află pe deplin restabilită de boala ce a suferit; însă e foarte slabă, din cauza boalei și vârstei de 84 ani.

În tot timpul boalei au veghiat zi și noapte doctor Flor; d. Teodor Rosetti, d. general Lambrino, d-na Eleonora Albu și d-na Bacalu, la căpătâiul ilustrei suferinde.

Politice. D. ministrul de interne a primit demisiile d-lor d-ri V. Babeș, Gr. Râmniceanu, A. Leonte, Toma Ionescu, Mirinescu, veterinar Locusteanu și farmacist Roșu, din consiliul sanitra superior.

Alegerea episcopilor. Alegerea celor doi episcopi la eparhiile Râmnicul-Noul Severin și Dunărea de jos, n'a fost încă fixată.

Suntem totuși informați că acea alegere se va face după vechia lege a Sinodului, întrucât prevederile noiei legi nu vor putea să fie puse în aplicare până la închiderea actualei sesiuni parlamentare, iar guvernul nu e dispus să convoace parlamentul în sesiune extraordinară pentru alegerea celor doi episcopi.

Din pașalicul lui Burdia.

— Dela corespondentul nostru. —

Caransebeș, 7 Martie.

Cu aierul unui triumfător Burdia s'a întors din Oravița, unde cum vorbesc caransebeșenii — și ei o știu, — pentru izbânda lui Șeghescu au fost la dispoziție nu mai puțin decât 100.000 cor.

Nevoind a se odihni pe laurii scump câștigați la Oravița, el țântește acum la ocuparea scaunului episcopesc prin omul său Dr. Olariu, căruia cum »Tribuna« a destăinuit-o, îi stă în ajutor tovarășii lui Burdia: frații Ionescu și niște cameleoni à la Mania et Minea.

Degeaba se svârcolește N. Ionescu, declarând că nu e burdist și numai din intențiuni curate pentru binele bisericeii agită și lucră pentru reușita lui Olariu, pentru care bate toba reclamei, expunându-l într'una prin pamflete că e un savant în cele teologice și într'altel că a crescut generațiunii de preoți, cari — cum se exprimă cuvânt de cuvânt — sunt tot atâția conducători harnici și văzuți ai neamului nostru.

Ce reclamă deplasată, gândindu-ne la dezastrul neamului în Oravița, unde dintre acești preoți atâția pierduți au părăsit turma, batjocorind steagul național pentru..

Cele înșirate ca mijloc de propagandă burdistă sunt în ochii noștri o căsule de cărți, care la cel mai mic vântuleț se prăbușește. Titlul de savant singur-singurel nu cvalifică încă pentru o vladicie. Îndeosebi în mult încercata dieceză a Caransebeșului se recere un bărbat energic și destoinic, cu o rodnică activitate publică și de aceasta protegiatul lui Burdia s'a ferit ca de foc, mărghinindu-se în viața sa călugărească la activitatea amintită și gloriificată a intimului său prieten Ionescu.

Vă voi ține în curent cu cele ce se petrec.

Coresp.

Voci de presă despre alegerea din Oravița.

Continuăm azi cu publicarea vocilor de presă mai însemnate ce s'au rostit asupra alegerii din Oravița.

»Studii electorale dela Oravița« acesta e titlul unui articol apărut în ziarul »Reichspost« din Viena. Într'un chip foarte bine informat, ziarul descrie toate mizeriile ce poporul românesc îndură subt domnia kossuthistă, zugrăvește teroarea și presiunile dela Oravița și scoate încheieri, cari caracterizează toată situația noastră. Iată în rezumat articolul foarte interesant al ziarului din Viena:

Alegerea dela Oravița este foarte caracteristică pentru sistemul de strangulare care se aplică actualmente contra nemaghiarilor în Ungaria. Cu toate mijloacele ce se încearcă de a se corupe naționalitățile cari se împotrivesc kossuthismului și planurilor lui pe viitor și se încearcă de a se aduce în fruntea nemaghiarilor elemente stricte cari se pun în slujba kossuthismului ca unelte supuse. Dacă naționalitățile din Ungaria vor fi învinse și sfărmate atunci nimic nu va mai putea opri biruința partidului kossuthist și desfacerea împărăției în două state.

Guvernul a înțeles că cu toată maghiarizarea școalelor primare prin legea lui Apponyi nemaghiarii nu vor putea fi răpuși și aleargă deci la forța brutală și la viclesuguri. Faptul acesta se învederează prin prigonirea presei nemaghiare. Aici autorul citează cifrele »Calvarului« din »Tribuna« cari arată prigonirea pe un timp de abea doi ani și jumătate pe când într'o epocă de 37 de ani (1869—1906) cifrele au fost mult mai mici: 44 de ani 49 de zile și 49.292 de coroane. Ziaristii sunt aruncați în temniță și ziarele sunt nimicite prin pauperizare materială și intelectuală.

Zugrăvește apoi situația cărturarilor noștri cari nu pot aștepta nici un ajutor dela stat, nici o slujbă, nici un post. În schimb renegații sunt gras plătiți. Un caz e Burdea care din țaran s'a ridicat la rangul de consilier de curte. Ajuns primar în Caransebeș, președintele comunității de avere, în câțiva ani el prin contracte de arendare, prin vânzări de păduri a ajuns să-și facă o avere de 400.000 de fl. Burdea e șeful statului major în lupta împotriva poporului unguresc, și prefectul comitatului are ordin de a i se supune poruncilor sale. Sistemul acesta a lucrat la Oravița.

Autorul arată pe larg toate mișeliile administrației împotriva partidului național săvârșite la Oravița.

Urmările sunt funeste. Poporul se demoralizează căci vede că o parte din conducătorii lui se înstrăinează de el. Biserica, slăbită de stat, pierde autoritatea și preoții nu mai pot opri stricăciunea, corupțiunea, concubinatele, nazărenismul. Copiii respiră din școală ura împotriva statului. Omul din popor se ridică cu amărăciune și cu desnădejde împotriva călcărilor de drept. Autorul citează aici scrisoarea unui țaran publicată în »Tribuna« deia 26 Februarie.

Iată cum încheie autorul.

Marea nenorocire stă în faptul că acest popor nefericit care totdeauna a fost credincios, va începe cu scurgerea timpului să puie vina urgiei de partid asupra statului și a dinastiei pentru a face pe urmă fie o politică de desperare fie de oportunism fără hotare față cu năzuințele kossuthiste. Prin aceste din urmă alegerea dela Oravița va avea ediții noi cari vor pune în cele din urmă o mare parte a Ungariei la picioarele partidului kossuthist. Atunci cele din urmă mete-reze cari apără împărăția au căzut. Trebuie să se întâmple asta?

»Adevărul« dela 5 Martie subt titlul »Cauzele urgiei electorale dela Oravița« scrie următoarele:

Se cunosc azi în mod amănunțit condițiile extrem de grave în cari s'a dat înverșunata luptă electorală dela Oravița.

Pentru orice om serios însă, care știe să cîntărească desfrul, corupțiua, teroarea și abuzul de putere, la cari

s'a dat guvernul unguresc pentru a asigura reușita candidatului său, a renegatului Siegescu, cele 1087 voturi întrunite de candidatul naționalist d. Gheorghe Pop de Băsești—sau Badea Gheorghe, cum îi zic românii de dincolo — constituie o adevărată victorie și, cum am zis ieri, o mândrie pentru luptătorii rominismului de peste Carpați.

Putea Badea Gheorghe să aibă chiar 2000 voturi și să întrunească majoritatea necesară — și tot nu era să fie proclamat ales deputat de Oravița. Guvernul șvabului Weckerle luase toate măsurile în acest scop.

Cele 1087 voturi obținute de d. Pop de Băsești sunt rezultatul unei lupte eroice și sfinte, în care 1087 alegători români din Oravița s'au identificat, sfidând baionetele jandarmilor unguri, cu programul partidului național român, dezvoltat mai zile trecute în plină Cameră ungurească de energicul deputat dr. Iuliu Maniu, care a stigmatizat în termenii cei mai severi nenorocita politică de maghiarizare a guvernului din Budapesta.

Discursului acestui vrednic fiu al neamului trebuie atribuită în cea mai mare parte teribila urgie guvernamentală dela Oravița.

Guvernul unguresc a rămas buimăcit și uluit sub povara și impresia extraordinară ce a provocat în toată Europa cultă discursul energic al d-ului Maniu, discurs aprobat pe deantregul de d. Gheorghe Pop de Băsești, șeful partidului național român din Ungaria.

Inconștienții guvernanți din Budapesta, cari par a-și fi jucat ultima carte, nu trebuie să scape din vedere că întreaga opinie publică a regatului României neoficiale se solidarizează cu declarațiile d-ului Maniu.

Mai mult chiar: discursul d-ului dr. Iuliu Maniu este socotit în multe și serioase cercuri din România ca cel mai însemnat act politic săvârșit de românii din Ungaria dela părăsirea pasivității încoace.

Acesta este adevărul și dacă bărbații de stat unguri nu vor căuta să-și mai tempereze turbatul și nesocotitul lor șovinism, atât de păgubitor unei bune conviețuirii cu naționalitățile nemaghiare și în special cu românii, nu va trece mult timp când și România oficială va fi forțată să ia poziție față de politica lor de zugrumare și de distrugere a tot ce nu este unguresc și ostil ideii de stat maghiar unitar și național.

Politicianii unguri a trebui să înțeleagă, pînă mai e timp, că nu politica de maghiarizare pînă și a pietrelor va da țării trebuincioasei coroanei Sf. Ștefan.

»Unirea« comentează alegerea astfel:

Ni-a fost dat să vină peste noi și aceasta înfrîngere rușinoasă. Și e cu atât mai dureroasă aceasta cădere că noi eram amăgiți în necunoștința noastră să credem, că acest cerc nu ni-l poate lua nime.

Din alegerea aceasta noi ne-am ales cu niște experiențe triste. Am văzut cu durere, că preoțimea și învățătorimea noastră a pășit făliș ca potrivnici ai intereselor și ai cauzei poporului românesc. Și e din seamă afară dureros să vezi preoțimea noastră, care reprezintă continuitatea luptelor noastre politice, decăzută și ajunsă în starea deplorabilă de a putea fi vindută și cumpărată ori și cînd și ori și cui.

Am văzut cum răsar tot mai des existențele nule, cari pentru căpătuieli sunt în stare să vindă și să-și bată joc și de cele mai sfinte cauze ale poporului la care au aparținut.

Și vor răsări și alți tăciunari, cari pentru căpătuieli î-și vor oferi serviciile potrivnicilor noștri, — drept aceea să fim trezi și să izgonim din bună vreme pe aceste existențe păcătoase — înfierîndu-le după cuviință.

Conflictul austro-sârb.

Regele Petru pleacă la Craguevaț.

Belgrad, 21 Februarie. Cu toată aparenta liniște, sârbii tot nu încetează pregătirile lor de războiu. Regele Petru a declarat prefectului dela Belgrad că în curând va părăsi acest oraș spre a se stabili la Craguevaț, unde se simte în mai mare siguranță. Odată cu regele va pleca la Craguevaț și o numărăoasă gardă compusă din cei mai distinși militari sârbi.

Presa rusă atacă Franța.

Presa rusă atacă cu violență politica externă a Franței, pe motivul că, guvernul francez ar fi abandonat pe slavii din Balcani, și că s'ar fi apropiat de tripla alianță, și în special de politica austro-germană.

Situația critică din Serbia.

În urma mișcării de trupe în diferite direcțiuni spiritele au ajuns să fie foarte agitate. Plecarea anunțată a regelui din Belgrad, apare acum într-o altă lumină.

Populația Capitalei e foarte neliniștită, din cauza aceasta. Se crede că situațiunea cabinetului e zdruncinată. Cercul ofițerilor e de asemenea iritat în contra regelui, a cărui atitudine e e aspru criticată. De un timp încoace prințul de coroană evită orice manifestațiune.

Conferința puterilor.

Se anunță din Roma: Guvernul italian are intențiunea ca imediat ce vor fi aranjate chestiunile la ordinea zilei dintre Austria și Serbia prin intervenția puterilor, se vor lua imediat tratative între Belgrad și Viena, fără amestecul altor puteri, pentru câștigarea concesiunilor economice pe cari Serbia le așteaptă.

Demersul monarhiei.

Ministrul Austro-Ungariei la Belgrad contele Forgach a primit ordinul de a comunica guvernului sârb că ambele guverne ale monarhiei nu sunt, spre părerea lor de rău, în situațiune de a supune aprobării parlamentelor lor tratatul de comerț cu Serbia din cauza atitudinii Serbiei în timpul lunilor din urmă. În relațiune cu aceasta contele Forgach va comunica că guvernul Austro-Ungariei are ferma speranță că Serbia care, precum se asigură, este în genere decisă ca urmînd consiliilor date de către puteri să își modifice politica cu privire la Bosnia și la Herțegovina, va comunica la Viena această înțeleaptă deciziune și scopul său de a menține cu Austro-Ungaria raporturi pașnice și bună vecinătate. Guvernul austro-ungar ar fi gata ca îndată ce va fi informat despre aceasta să întreprindă negocieri cu privire la chestiunile dintre monarhie și Serbia.

»Fremdenblatt« despre conflictul austro-sârb.

Ziarul »Fremdenblatt« scrie: comunicarea ce s'a făcut guvernului sârb formează un nou punct de executare consecință a programului diplomatic al cabinetului vienez; acordul cu Turcia și comunicarea protocolului acordului puterilor fiind polul situațiunii până atunci.

Spre a face acum avansuri pe terenul economic Serbiei, trebuiește întâi să știm dacă Serbia este adversarul nostru sau vecinul nostru corect, în această din urmă ipoteză, este de neînțeles de ce Serbia întârzie a arăta limpede cari sunt adevăratele intențiuni ce le urmărește. S'ar putea crede, față de această trăgănire, că Serbia voiește să amâne luarea unei dispozițiuni sau că asigurările date de Serbia puterilor nu erau sincere.

Comunicarea făcută guvernului sârbesc, nu însemnează că voim să insistăm ca negocierile cu Serbia în chestiunile economice să înceapă chiar acum, dar, avînd în vedere faptul că fără încheierea noului tratat de comerț o stare de războiu vamal ar fi inevitabilă, socotim că ar fi preferabil a se începe negocierile cât mai neîntârziat posibil.

Intervenții franceze la Petersburg.

Un diplomat de seamă s'a exprimat unui corespondent al ziarului »Neue Freie Presse« des-

pre atitudinea Franței, spunînd că Franța crede că a lucrat în deajuns pentru pace dacă și a întrebuițat influența sa la Petersburg pentru a îndupleca guvernul rusesc să facă o intervenție la Belgrad. Cum, însă, acum Serbia declară că nu voiește să trateze de-a dreptul cu Austria, ci își încredințează soarta Puterilor și cum Rusia sprijinește intenția Serbiei, atunci Franța nu va mai face nimic ca să schimbe această hotărîre a Rusiei.

Pregătiri militare ale Serbiei.

Deși guvernul sârb a dat asigurări că va evita orice ar putea agrava conflictul cu marea monarhie vecină totuși comisiunea financiară a Scupcinei a incuviințat guvernului un credit de 33 milioane franci, iar cheltuielile ordinare ale ministerului de războiu au fost majorate cu 15 milioane.

Petru acoperirea acestor credite comisiunea financiară a propus o dare suplimentară de 30 la sută.

Raporturile austro germane.

»Național Zeitung« din Berlin, scrie referitor la conflictul austro-sârb, că politicianii din Belgrad s'au convins în sfârșit că în mod logic, Serbia trebuie să renunțe la pretențiunile ei, cari nu se pot realiza.

Se crede, însă, că există oarecare legătură între Serbia și Rusia.

»Frankfurter Zeitung« scrie că conflictul austro-sârb nu numai ca nu a slăbit relațiunile dintre Austria și Germania, ci din contra le-a întărit mai mult.

Abonații cari până acum nu și-au achitat abonamentul, sunt rugați prin aceasta să solvească atît restanțele cât și abonamentele înainte, căci în caz contrar după 8 zile vom fi siliți a sista expediarea ziarului.

Administrația „Tribunei“.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 8 Martie n. 1909.

— D. Alexandru Mocsonyi grav bolnav. Primit cu regret știrea că d. Alexandru Mocsonyi zace în castelul său din Birchis, grav bolnav. Se știe, că ilustrul fruntaș este de mai multă vreme suferind, acum boala sa s'a agravat, complicându-se cu o pneumonie. Anturajul său este viu îngrijorat.

Îi urăm, împreună cu toată lumea românească, reînsănătoșire.

— Producțiunea seminaristilor din Arad. Ieri elevii seminarului din Arad au dat o producțiune foarte reușită în sala festivă a școlii lor. Un cor condus de elevul A. Popescu și compus din vre-o 25 de seminaristi, a executat »Imnul studenților«, de Chiriac, apoi »Viața țiganilor« (K. Schumann), apoi »Doina doiniță« (Vorobchievici), »La mijloc de codru des« de (C. Dimitrescu) și »Faurul« de Lachner. Toate bucățile au fost executate cu precizie, cu disciplină și cu minunată energie bărbătească.

O adevărată surpriză ne-a adus d. Adrian Popescu, student în teologie anul II.

A executat cu vioara »Allegro« de Beriot și »Reveria« de K. Schumann cu o măiestrie, o finețe, o înlesnire și o școală perfectă. Publicul a ascultat cu stăpînit de puterea unei vraje și a simțit că un artist

Îți cade părul??? N'ai decât să folosești spiritul pentru păr „Petrol“ a lui **Kulka** care e cel mai sigur mijloc în contra căderii părului și a mătreaței. După o folosință de 2—3 zile vom obține rezultate sigure. Prețul unei sticle cu oesplicare a modului de întrebuințare în l. română 2 cor.

Săpun de crin, pudră de crin, preparate cosmetice de prima calitate.

Mijloc probat pentru îndepărtarea piștruelor, alunițelor, și pentru creparea plelei și a mîncărîmii de plele. **Scufit prin lege.**

Prețul unui borcănel de cremă de crin 1 cor.

» unei bucăți » săpun » » 1 »
» » cutii » pudră » » 1,20 »

Se pot căpăta dela farmacia la „**Vulturul negru**“ alui **Kulka Emil** din **Timișoara-Cetate** (Temesvár-Belváros). Nr. telef. 645

se desvăleşte în acest elev dela seminar. A fost răscălit cu o furtună de aplauze sincere și meritate. De asemenea a plăcut mult conferința dlui Ioan A. Necea despre »Duhul religios în pătura țărănimii noastre«, un subiect ales foarte bine, tratat cu pricepere și într-o limbă relativ foarte bună. Tot bine a fost ales »Fragmentul epic« de Gh. Coșbuc, spus de elevul D. Roscău într-o rostire românească destul de curată pentru acest ținut. În schimb publicul românesc din Arad a dovedit o condamnabilă nepăsare pentru stăruințele tineretului nostru, prezintându-se într'un număr foarte mic. Și totuși, repetăm avem aici în Arad un minunat cor bărbătesc și un violonist la seminar cari ar face onoarea centrului românesc și ar atrage, în alt oraș, o mare afinență de lume. Amintim că la cafea, »Vas« mesele erau pline cu români.

— Un omagiu românesc memoriei lui Shakespeare. Din Londra primim următoarele rânduri :

În orașelul Stratford-on-Avon, locul natal al lui Shakespeare se organizează în fiecare an mari serbări cu ocazia aniversării nașterii celebrului dramaturg. La aceste serbări într-o mare procesiune publică flutură drapelul tuturor națiunilor, cari au reprezentat în teatrele lor piese d'ale lui Shakespeare. Singur tricolorul nostru național lipsea dela aceste serbări până acum de curând, ceace auzind principele Anton Bibescu secretarul legațiunii române din Londra s'a grăbit să trimită lordului-major din Stratford un foarte frumos drapel tricolor de 6 metri de lung și de 3 metri de lat, care va flutura pe viitor cu mândrie alături de celelalte.

Era natural acest omagiu românesc memoriei ilustrului autor al lui Macbeth căci se știe cât e de iubit și de admirat Shakespeare la români — cari i-au dat și câțiva traducători și interpreți de seamă cum a fost regretatul Manolescu și cum sunt azi d. P. P. Carp (care a tradus și pe »Macbeth«) apoi d. Nottara și dna Ar. Romanescu dela teatrul național din București.

Dar omagiul principelui Bibescu mai are o însemnătate prin faptul că donatorul frumosului drapel este el însuși un autor dramatic de seamă.

— **O conferință franceză în Arad.** Sîmbătă seara la orele 5 seara profesorul francez d. A. Charles anunțase în Arad o conferință cu recitații din mai mulți autori francezi.

În sala cea mare a școlii civile din loc însă nu s'au adunat decît vre-o 8 (opt) persoane dintre cari trei români vre-o 4 francezi și — un singur ungur (deși nu am putut examina situația lui confesională care era probabil foarte puțin ungurească). Nimic nu poate caracteriza mai bine trebuința și dragostea de cultură străină și mai ales franceză a acestui mare oraș unguresc al Aradului ca faptul acesta.

Cazul aruncă o dungă de lumină orbitoare asupra cunoștinții limbii franceze în Ungaria care-i zero. Atît mai dureros e că am putut constata și în privința asta influența dezastruoasă a culturii ungurești asupra românilor din aceste părți. Necunoașterea limbii franceze la noi e fără îndoială unul din roadele școlii ungurești de care ne împărtășim și care la rîndul ei ne izolează de orice cultură străină.

Conferința dlui Charles a meritat să fie în orice caz ascultată... Cu vioiciunea și farmecul și verva naturală de care numai membrii acestui mare popor francez o posedă, cu acel dar de-a captiva și subjugă dînsul a explicat și recitat bucăți din Beamarchais, Victor Hugo și Daudet. Rînd pe rînd am auzit vitejiile lui Tatum, povestită cu ironia fină a lui Daudet, am ascultat oratoria puternică și irezistibilă a lui Mirabeau și monologul lui Figaro.

Charles nu s'a putut reține de-a critica, cu multă dreptate, puținul interes ce s'a arătat din partea poporului unguresc și a făgăduit că într-o carte ce va publica asupra impresiilor sale, va rezerva un capitol deosebit acestui lucru.

— **Dramă pe stradă.** Cetim în »Drapelul« : Vineri, seara mergând, dr. Ioan Cădăriu, cand. de avocat care era să se cunună Sîmbătă, dela mireasa sa cătră casă, a fost pîndit în stradă de fosta sa mireasă, Elena Abuceanu. Zărindu-l mireasa părăsită a tras asupra lui 5 focuri de revolver. Două

l-au lovit pe dr. Cădăriu în cap, rîndu-l greu. Medicii veniți în ajutor n'au speranță de a-l putea salva. Elena Abuceanu s'a prezentat de bună voie la poliție și a recunoscut fără încunjur faptul.

— **Logodnă.** D. Constantin Tunei, asesor comitatens și d-șoara Hilda Horger logodiți. Felicitări.

— **O nouă expedițiune la polul Nord.** Exploatorul Wellmons, care plănuiase o expedițiune polară anul trecut, și care a fost zădărnicită din pricina răului timp, are să-și execute proiectul în decursul acestui an. Dînsul și-a procurat o barcă automobilă cu care se va duce până la Spitzberg, îndată ce se vor topi ghețurile.

— **Necrolog.** Primim următorul anunț funebal: Cuprinși de adîncă durere aducem la cunoștință tuturor rudeniilor și cunoscuților, că preascumpul și de toți iubitul nostru soț, tată, frate, unchiu, socru, cumnat și moș Toma Joandrea, învățător în penziune, după scurte, dar grele suferințe, împărășit cu sfințele Taine, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului, Vineri, în 20 Februarie (5 Martie) a. c., la ora 1 d. a., în etate de 74 ani, după o rodnică activitate învățătorescă de 48 ani, în al 56-lea an al fericitei sale căsătorii și al 5-lea de penziune. Osemintele pămîntești ale neuitatului defunct s'au așezat spre veșnică odihnă Duminecă, în 22 Februarie (7 Martie), a. c., la orele 3 d. a., din casa familiară, în cimiterul ort. român din suburbiul Josefîn. Dormi în pace suflet nobil! Fie-ți țărîna ușoară și amintirea veșnică! Sibiu, în 20 Februarie (5 Martie) 1909. *Jalnica familie.*

x **La morbul de fere** medicii cei mai renumiți de zeci de ani recomandă apa amară *Franz Josef* care în urma puterii solutive are efect excelent. Zilnic să se ia: 1 păhar cu apă de aceasta, încălzită, dimineața pe nemîncate.

Ultime informațiuni.

— Prin telefon. —

Ședința Camerei.

Budapesta, 8 Martie.

D. Justh deschide ședința la orele 10 și un sfert. Primul ministru, Wekerle, depune un proiect de lege despre cumpărarea minelor de cărbuni.

Se primește apoi și după a treia cetire proiectul despre darea de venit a societăților pe acții și se pune în discuție proiectul dării de venit direct.

Eszterházy M. primește proiectul. Arată părțile lui bune și părțile lui defectuoase. Combate dispozițiunea, prin care orașului Budapesta i-se stabilește un minim de existență mai mare ca al celorlalte orașe.

Polónyi G. combate proiectul și-l respinge, fiindcă nu se găsește în el tendința de egalitate.

Discuția urmează înainte fără să deștepte interesarea deputaților și galeriilor, cari sunt aproape goale.

Conferința partidului kossuthist.

În lumea politică se așteaptă cu viu interes hotărîrea ce va lua azi în chestia băncii partidul kossuthist întrunit în conferință. D. Kossuth fiind reținut de boală, în locul d-sale, va conduce conferința Hojtsy P., vicepreședintele partidului.

Guvernul prepară o nouă lege electorală.

Pe culoare s'a răspîndit azi știrea, că guvernul va redacta în chestiunea băncii un proiect provizoriu, pe un restîmp de doi ani și că în acest restîmp el va depune în cameră o nouă reformă electorală.

Elena Doamna pe moarte.

Piatra-N., 6 Martie. Starea Eleni Doamna s'a înrăutățit din nou din cauza timpului cețos.

Astăzi noapte, bolnava nu a durmit de loc, avînd insomnie. Sunt temeri că desnodămîntul fatal se apropie.

Poșta Redacției.

Bunii templieri români București. Am primit dar nu am putut vinde până acuma nimic.

Poșta Administrației.

Ioan Neagu, Gladna română. Am primit 6 cor. abonament până la 1 Aprilie 1909.

N. Cibian, Temerești. Am primit 20 cor. abonament până la 1 Ianuarie 1909.

BIBLIOGRAFII.

A apărut: Nr. 20 Vol. 5 *Noua Revistă română* Director: C. Radulescu-Motru cu următorul sumar: Noutăți: Noua lege de organizare a ministerului de instrucție. — Revendicări feministe. Votul femeilor în Anglia. — Judecători femeii în Franța. Chestiuni Actuale: C. Dimitrescu-Iași Din ale zilei. C. G. Costa-Foru. Industria aurului în țările române. Științe sociale: N. Zaharia. Per-versitatea. Literatură: N. Pora. Vraja cântecului. Jvan Turgheniev. Poeme în proză. Note și Discuțiuni: N. Stefanescu-Iacint. Colegiul unîc la județe. Prețul unui număr 25 Bani. *Se poate că-păta dela »Librăria Tribunei«, Arad.*

A apărut: Nr. 8 din Biblioteca Națională supt titlul: Indreptățirea celor ce stăpînesc, conferință ținută de d. N. Iorga în ziua de 5 Februarie 1909, la Brăila și se află de vânzare la toate librăriile din țară, cu prețul de: 25 de bani exemplarul. Se află de vânzare la »Librăria Tribunei« Arad.

A apărut și se află de vânzare la librăria »Tribunei« :

„Impresii de teatru din Ardeal“

de Zaharie Bîrsan.

Recomandăm cu căldură acest frumos și interesant volum, în care se afirmă cu o nouă putere talentul simpaticului nostru artist.

Prețul 2 coroane.

Plus 20 fileri porto.

Economie.

Fuzionarea »Lugoșanei« cu »Albina«. Adunarea generală a institutului de credit și economii »Lugoșana« s'a ținut în 4 c., fiind prezenți 49 acționari, cari reprezentau 841 acții cu 387 voturi. S'a pertractat ordinea de zi și anume s'a aprobat bilanțul, s'a dat absolutul direcțiunei și comitetului de supraveghiere, s'a decis aproape unanim: fuzionarea »Lugoșanei« cu »Albina« sub următoarele condiții: »Albina« excon-tează acționarii »Lugoșanei« așa, că pentru câte două acții de-ale »Lugoșanei« dă o acție de-ale »Albinei«, sau plătește în numerar 210 cor. de fiecare acție. Acțiunile »Lugoșanei« se vor însinua spre aptare după adunarea generală a »Albinei« din 27 Martie a. c. Acțiunile »Albinei« primite în schimbul acțiunilor »Lugoșanei« participă la dividendă anului 1909. În fine s'au completat posturile vacante în direcțiune și comitetul de supraveghiere. Adunarea a decurs în cea mai exemplară ordine.

Magazinul de bucate ce s'a înființat sub scutul bisericii, în toamna anului 1907, în comuna Rebrîșoara (lângă Bistrița), dă — scrie »To-vărășia« — roade tot mai bogate. Inceput înainte cu un an și jumătate numai cu 37 măsuri de cucuruz, azi are acest magazin peste 200 măsuri. Și dragostea poporului care-l sprijinește, îl va mări an de an, ca să ajungă cât mai iute aproape de ținta propusă, ca din venitul magazinului să contribuie la zidirea bisericii. Iată o pildă vrednică de urmat!

Rețeaua căilor ferate din Europa. Rețeaua căilor ferate europene s'a ridicat în anul trecut la următoarele cifre:

	1908	1907
	chilometri	
Germania	58.040	57.376
Rusia	58.385	56.670
Republica franceză	47.823	47.129
Austria și Ungaria	41.605	41.227
Britania	37.150	37.107
Italia	16.596	16.420
Spania	14.850	14.649
Suedia	13.392	13.165
Belgia	4.688	4.659
Svițera	4.447	4.342
Danemarca	3.446	3.434
România	3.210	3.210
Turcia, Bulgaria și Rumelia	3.167	3.142
Olanda	2.077	2.054
Portugalia	2.719	2.637
Norvegia	2.586	2.586
Grecia	1.211	1.211
Serbia	610	610
Luxemburg	542	542
Insula Malta, Jersey	110	110
Total	317.654	313.280

Din suma de 41.605 kilometri ale căilor ferate austro-ungare, are Austria 21.490, Ungaria 19.082, Bosnia și Herțegovina 1033 kilometri.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 6 Martie 1909.

Grâu pe Aprilie 1909	25.62—25.64
Săcară pe Aprilie	18.30—18.32
Cucuruz pe Maiu	14.56—14.58
Ovăs pe Aprilie	17.18—17.20

INCHEIEREA la 1 ORĂ și jum.:

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul

Grâu nou	
De Tisa	26 K. 55—26 K. 85 fil.
Din comitatul Albei	26 » 15 26 » 50 »
De Pesta	26 » 20—26 » 55 »
Bănățenesc	26 » 50—26 » 80 »
De Bacica	26 » 30—26 » 70 »
Săcară	19 » 70—19 » 90 »
Orzul de nutreț, calit. I.	17 » —17 » 20 »
» » calitatea a II.	16 » 50—16 » 80 »
Ovăs » » I.	17 » 55—18 » — »
» » » II.	17 » 25—17 » 55 »
Cucuruz	14 » 05—14 » 25 »

Boala lui Wriqth.

Alimentul excelent și concentrat ce să cuprindă în Emulsiunea lui SCOTT, alimentează oasele și le face tari și drepte. Prin efectul acestui mijloc carnea de lângă oase se face mai sănătoasă și mai tare.

Starea generală a sănătății

Prin influența Emulsiunii SCOTT

să ameliorează în mod repentin și copiii bolnavi de boala lui Wright (boală engleză) să rumenesc la față tocmai ca și copiii sănătoși. Medicii recomanda în mod statornic întrebuințarea

La cumpărarea Emulsiunii a se lua seamă la marca metodelui SCOTT — care este pescarul

Redactor responsabil Constantin Savu.

Editor proprietar Gheorghe Nichin.

La Librăria „TRIBUNEI”

se mai află de vânzare următoarele cărți:

Biblioteca Socec.

Hagi-Tudose, tipuri și moravuri de Delavrancea — — — — —	Cor.	3'—	plus 20 fil.	porto
Sultănică, de Delavrancea — — — — —	»	2'—	» 10	»
Paraziții, de Delavrancea — — — — —	»	1'50	» 10	»
30 de ani, amintiri, de Aristizza Romanescu — — — — —	»	5'—	» 30	»
Istoria Românilor în chipuri și icoane de N. Iorga — — — — —	»	2'50	» 20	»
Războiul din Extremul Orient, schițe de N. Iorga — — — — —	»	1'50	» 10	»
Străbunii, roman de Ludovic Dauș — — — — —	»	2'50	» 30	»
Octava, poezii de H. C. Lecca — — — — —	»	3'—	» 10	»
Momente, de Caragiale — — — — —	»	3'—	» 20	»
Balade și Idile, 1883—1890 de G. Coșbuc — — — — —	»	3'—	» 10	»
Poezii, de St. O. Iosif — — — — —	»	1'50	» 5	»
Cometa, comedie în 3 acte de D. Anghel și St. O. Iosif — — — — —	»	1'—	» 10	»
Avea, de J. B. Hétrat — — — — —	»	2'50	» 10	»
Lais, comedie antică într'un act de M. Eminescu — — — — —	»	1'—	» 10	»
Poezii, ediția X-a de M. Eminescu — — — — —	»	1'50	» 10	»
Nuvele, de Eugen Lovinescu — — — — —	»	1'80	» 10	»
O cântăcie, comedie în 3 acte de G. C. Ursachy — — — — —	»	3'50	» 10	»
În vâltoare, nuvele și impresii de A. Vlahuță — — — — —	»	2'50	» 10	»
De dincolo de moarte, de Const. I. A. Nottara — — — — —	»	3'—	» 10	»
Nuvele, de I. A. Basarabescu — — — — —	»	2'—	» 10	»
Proverbele Românilor, ediție populară, extrase din colecția I. Zanne	»	2'50	» 20	»
Gâze, de Nestor Urechia — — — — —	»	2'50	» 10	»
Astra, dramă în 5 acte, după rom. „Astra” de C. Sylva, de N.R. Niger	»	2'50	» 10	»
Eu rîd, tu rîzi, el rîde, de G. Ranetto — — — — —	»	2'—	» 10	»
Noua carte de bucate din bucătăria tuturor popoarelor civilizate, lucrată de d-na L. I. S. — — — — —	»	3'50	» 30	»
Călăuza stuparului de Nicolaescu și G. Stoinescu — — — — —	»	3'—	» 20	»
Încercare de Terminologie, de Frederic Damé — — — — —	»	2'—	» 30	»
Călătoriile lui Gulliver, trad. de R. D. Rosetti — — — — —	»	1'50	» 10	»
Povești de pretutindeni, traduceri cu ilustrații de Virgil Caraivan	»	2'—	» 10	»
Nr. 1. Poveștile Peleșului de Carmen Sylva — — — — —	»	'95	» 10	»
Nr. 2. Nuvele, de Mircea C. A. Rosetti — — — — —	»	'95	» 5	»
Nr. 3. Poezii populare ale Românilor, partea I de V. Alexandri — — — — —	»	'95	» 10	»
Nr. 4. Poezii populare ale Românilor, partea II de V. Alexandri — — — — —	»	'95	» 10	»
Nr. 5. Păcatele tinerețelor, amintiri din junețe de Const. Negruzzi	»	'95	» 10	»
Nr. 6. Poezii alese, doine, de Vasile Alexandri — — — — —	»	'95	» 10	»

Biblioteca „Minervei”

Poveștile unchiașului sfânt de P. Ispirescu — — — — —	Cor.	1'50	plus 10 fil.	porto
Legende sau Basmele Românilor, vol. I de P. Ispirescu — — — — —	»	2'50	» 20	»
Legende sau Basmele Românilor, vol. II de P. Ispirescu — — — — —	»	2'50	» 20	»
Taina a șasea de Ion Gorun — — — — —	»	1'50	» 10	»
Fete... de I. Manolache Holda — — — — —	»	1'50	» 10	»
Rouă și brumă de Carol Serob — — — — —	»	3'—	» 10	»
Novele, povestiri (opere complete) de I. L. Caragiale — — — — —	»	1'50	» 10	»
Momente, schițe, amintiri (opere complete) de I. L. Caragiale — — — — —	»	2'—	» 20	»
Teatru (opere complete) de I. L. Caragiale — — — — —	»	2'—	» 20	»
Fiziologia vegetală de profesor N. Moiescu — — — — —	»	3'—	» 20	»
Rutenizarea Bucovinei de Un bucovinean — — — — —	»	3'50	» 30	»
Vorbe înțelepte, culese de Aurel C. Popovici — — — — —	»	1'50	» 10	»
Le Français Parlé de Ludovic Leist — — — — —	»	2'50	» 10	»

Biblioteca „Minervei” à 30 fil. Nr. + 5 fil. porto.

Nr. 1. Duduia Margareta, ediția II de M. Sadoveanu.
Nr. 2. Guvernatorul, nuvelă de Leonid Andreiev, tradus de Sandu Aldea.
Nr. 3. Nuvele de L. Andreiev, tradus de Sandu Aldea.
Nr. 4. Carmen, povestire de Prosper Mérimée, tradus de R. Baltac.
Nr. 5. Proza literară de M. Eminescu.
Nr. 6. Poezii postume de T. Robeanu, cu o prefață de N. Iorga.
Nr. 7. Scrisori din moara mea, de Alfonse Daudet, trad. de N. Pandelea.
Nr. 8. Istoria vieții mele, de Teodor Várnay.
Nr. 9. Spiru Călin, de Ioan Slavici.
Nr. 10. În Livadă, sfaturi pentru cultura pomilor de I. Rossignon.
Nr. 11. În slujba adevărată, traducere din rusește de Dr. I. Dușcian.

Biblioteca scriitorilor români.

Teatru (opere complete) de V. Alexandri — — — — —	Cor.	1'50	plus 20 fil.	porto
Teatru vol. III (opere complete) de V. Alexandri — — — — —	»	1'50	» 20	»
Teatru vol. IV (opere complete) de V. Alexandri — — — — —	»	1'50	» 20	»
Teatru vol. V (opere complete) de V. Alexandri — — — — —	»	1'50	» 20	»
Teatru vol. VI (opere complete) de V. Alexandri — — — — —	»	1'50	» 20	»
Opere complete, vol. I de Al. I. Odobescu — — — — —	»	1'50	» 20	»
Opere complete, vol. II de Al. I. Odobescu — — — — —	»	1'50	» 20	»
Legende sau Basmele Românilor vol. I de P. Ispirescu — — — — —	»	1'50	» 20	»
Istoria Românilor sub Mihaiu-Vodă-Viteazul de N. Bălcescu — — — — —	»	1'50	» 20	»
Poezii populare ale Românilor, de V. Alexandri — — — — —	»	1'50	» 10	»
Ciocoii vechi și noi de Nic. Filimon — — — — —	»	1'50	» 10	»
Versuri și proză de Gr. Alexandrescu — — — — —	»	1'25	» 10	»
Proza, opere complete de C. Negruzzi — — — — —	»	1'50	» 20	»
Poezii și proze, opere complete de Nicolae, Cârlova și Stamatii — — — — —	»	1'50	» 20	»
Poezii, opere complete de Dim. Bolintineanu — — — — —	»	1'50	» 20	»
Opere complete, ediția II de Ion Creangă — — — — —	»	1'50	» 20	»
Literatură populară, opere complete de M. Eminescu — — — — —	»	1'50	» 10	»
Scriseri politice și literare (1870—1877) de M. Eminescu — — — — —	»	2'—	» 20	»

Un candidat de avocat

cu praxă bună

și aplicare în cancelaria subscrisului. A adresa de adreptul.

Dr. Toma Ienciu
adv., Puj.

Anunț

Un băiat român, inteligent, care posedă perfect și limba maghiară. se primește ca învățăcel la librăria Ingusz I. és fia, Arad strada Weitzer János.

Oltoiuri de struguri
expediază, garantând de sol asortiment bo-
p, care de ani e recunoscut de priatii și cel mai
traiție:

Köküllömenti első szőlőoltvány-telep
proprietar: **Caspari Frigyes,**
Medgyes 23. sz. (Nagyküküllő megye).

==== Potiți și cereți prețuri curente ilustrate! ====

Din prețul curent se pot celi scrisori de recuno-
ștință din toate părțile țării; și așa toți cei ce do-
resc să comande pot cere mai întâi informațiuni
dela persoanele cunoscute așa verbal ca și înscris,
despre încrederea ce pot avea în forma de sus.

Un candidat de avocat

cu praxă

caută vre-o cancelarie advocațională pe 1
Aprilie. Adresa la administrația ziarului.

Schmidutz József

fabricant de instrumente muzicale și
magazin de tot soiul de instr. muzicale.

KULA (comit. Baci).

Se capătă: **Violine, goarne, harmonice,**
tambure și cele mai bune gramofone
precum și ori-ce instrumente muzicale.

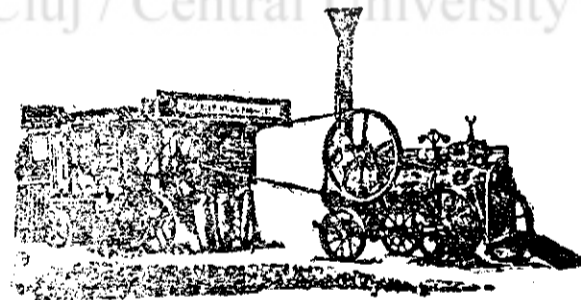
Primesc repararea a orice soi de instrumente
muzicale cu prețuri ieftine și pe lângă garanție.
Țin în depozit violine și cimbele fabricate în
țară și străinătate precum și coarde de oțel
englez pentru tambure.

DEBRECZENI LAJOS

reparator de mașini

Oradea-mare — Nagyvárad

— Kolozsvári ut 29/43. —

Primește repararea tehnică a orice soi
de mașini economice, motoare mânate
cu abur, gaz, petrol, benzin, oleiu
brut, motoare absorbitoare de gaz,
precum și aranjamentul de mori cu
prețuri ieftine și pe lângă condițiuni de
platire favorabile.

Ministerul Finanțelor.
Direcțiunea Datoriei Publice și a Pensiunilor
Datoria Publică.

Nr. 147434.

13 Februarie 1909.

Publicațiune.

A 29-a tragere la sorți a titlurilor de rentă
4% amortizabilă din 1894 împrumutul de
120.000.000 lei se va efectua în ziua de
19 Martie (1 Aprilie) 1909 la orele 10 a. m.
în sala specială a Ministerului de Finanțe,
conform dispozițiunilor stabilite prin regu-
lamentul publicat în «Monitorul Oficial» Nr.
245 din 7 Februarie 1906.

La această tragere se vor amortiza titluri
în valoare nominală de Lei 886.500 în
proporția următoare:

45 titluri de câte	5.000 Lei	225.000
106 » » »	2.500 »	265.000
264 » » »	1.000 »	264.000
265 » » »	500 »	132.500

680 titluri pentru o valoare
nominală de Lei 886.500

Publicul este rugat a asista la tragere.

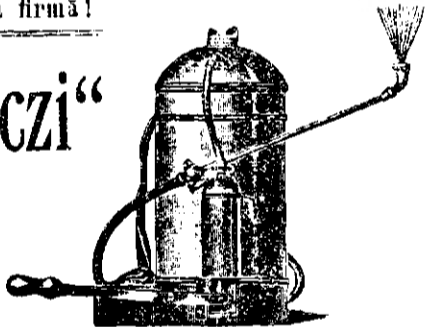
Directorul Datoriei Publice și Pensiunilor

I. Ionescu.

Atenți la firmă!

„Rákóczi“

cea mai
mare fabrică
de stropi-
toare

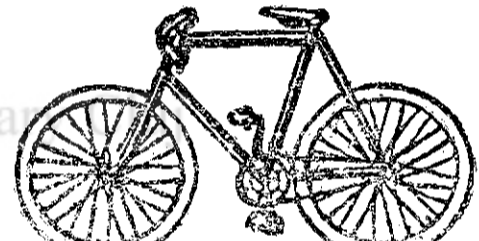

POLLATSEK A., Gzepléd.

Recomandă fabricatele proprii de
stropitoare »Rákóczi«, pe lângă cea mai
deplină garanție.

Revânzătorilor se dă rabat.

Să ne ferim de orice imitații.

Cele mai bune biciclete
pentru 120 cor.

se pot căpăta dela firma

Kalenda János

în **Oradia-Mare (Nagyvárad),**
lângă biserica cu lună.

Tot acolo se pot căpăta pe ales:
mașini de cusut, gramofone și arme.

Mare atelier de reparat.

Telefon în legătură cu întreg comitatul 245.

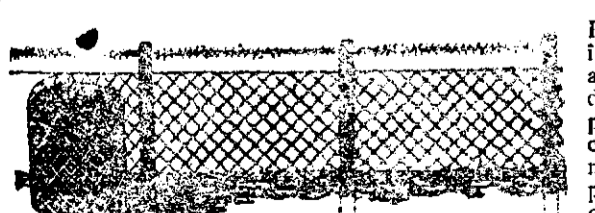
Fischer Testvérek

pregătitori de împletitură de sîrmă, țesătură, fic de
— oțel, coardă pentru paturi și de site —

ARAD

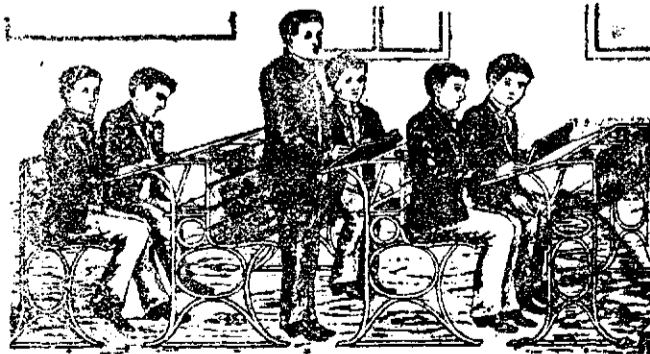
Magazin: József főherceg-ut 8. — Atelier: Kossuth utca 45.

Telefon pentru oraș și comitat 157.

titluri valoroase și rotunde. Orice țesături de sîrmă, de fier, aramă, din fir obdus
cu cositor și cu zinc, pe cari le avem în magazin pentru mori, fabrici și pentru sco-
lă economice. Împletituri pentru stucatură sistem Rabsitz, fir spinos și ștergător
de picioare. — Catalog de prețuri se trimite gratuit și franco.

Recomandă diferite garduri,
împletituri de sîrmă, cari sunt
acomodate pentru îngrădire
de grădini, parcuri, curți și
păduri zoologice. Ciururi
cu cadre de fier pentru pă-
mânt, pietriș și cărbuni de
piatră, pentru zidiri, mine și
grădini etc. Gratii pentru piv-
nițe și pentru ferestri. Imple-
turi economice. Impletituri pentru stucatură sistem Rabsitz, fir spinos și ștergător
de picioare. — Catalog de prețuri se trimite gratuit și franco.

Cele mai moderne
mobile de fier și aramă
și cele mai practice
**bănci higie-
nice de școală**
și mobilarea lo-
cuințelor, hotele-
lor, spitalelor și

a școalelor, precum și obiecte fabricate din cele mai bune ma-
teriale din țară, lucrările cele mai solide de artă și construcție se lief-
rează numai de către firma

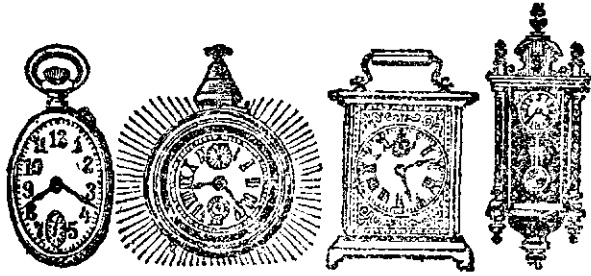
Bernhardt Rezső utóda

Brassó, str. Fekete nr. 33.

— Tot acolo e cancelaria și fabrica montată cu cele mai noi mașinării. —

Cum să vă dovedesc

că clasornicele date mie vor fi reparate punctual! Cel mai simplu mod de a trimite clasornicele stricate pe postă. —

Neu Vilmos
clasornicar și
gitvaerglu
Seghedin
Laudon u. 24.

Unde se repară clasornicele în mod

special, prompt cu garanție de 8 ani și prețuri favorabile. —
Ține în depozit clasornice de buzunar, pendule și clasornice cu alarmă, precum și bijuterii și obiecte pe argint de China, cu prețurile cele mai favorabile. — Cumpără frânturi de aur și de argint cu prețurile cele mai mari sau le schimbă bu obiecte noi.
Comandele din provincie se săvârșesc punctual și se împachetează cu mare îngrijire.

Fritsch & Connert

atelier de ghete.

Mediaș — Medgyes.

Lucru de mână garantat.

- Ghete de șevro pentru domni . . . K 11'—
- „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ K 11'—
- „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ K 10'50
- „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ K 9'50
- Jumătăți de șevro pentru dame . . . K 8'—
- Ghete tari de muncitori dela . . . K 6'80
- Ghete de copii dela K 3'—

Material de I-a clasă.

Cea mai mare școală de viață de vie

sub supravegherea statului este

Colonia agr.
MILLENIAM
dn Nagyösz
com. Torontal.

Ci prinde 500 jug. cast
D pozit de mai multe
milioane. Catalog de
prețuri gratuit.

CUMPARARE DELA
COL. AGRIC. MILLENIAM.

CUMPARARE
— DIN ALT LOC.

Cel dintău atelier de pietri monumentale aranjat cu putere electrică.

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA

măestru de monumente și pietri de cimitir —

Fabricație proprie din marmoră, granit, labrador etc.
Din pietri de mormânt magazina se află în
Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.

Cancelaria și magazinul central:
Kolozsvár, Dézsma-u. 21.

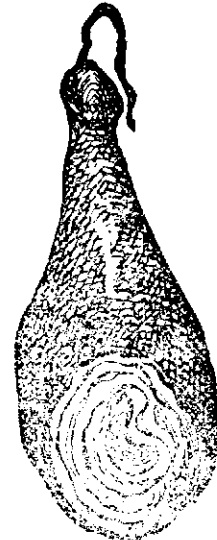
Telefon 662.
Filiale: Nagyvárad, Nagyszeben, Déva și Bánpatok.

TRISKA J.

Primul depozit de plane din tot Ardealul.

Kolozsvár (Cluj) Sétatér utoza Nrul 10
Recomandă pianurile și pianinole sale provenite din fabricile celebre din țară și din străinătate precum și atelierul său de reparat instalat din nou, în care pianurile vechi și stricate să se repare repede, prompt și estin a mijloace moderne.
Pianuri cu chitri lefina.

Schimek János

carnățarie și fabrică de salam Sibiu — Nagyszeben
Rosenanger 6.

Recomandă specialitățile excelente de cânățării, precum și de salamă cu prețurile cele mai ieftine de zi. La comode mari se dă rabat. — Exped are cu poșta și cu trenul. Serviciu prompt și coștin țos.

Dubinievicz Oszkár

comerțiant de articole medicale chimice și parfumuri.
Kolozsvár, str. Deák-Ferencz nr. 8.

Recomandă în prețurile cele mai ieftine
Esențe de rom și licheuri cu prescripții de pregătire

Vapsoși miroșitoare

Parfumuri, pudre, săpunuri de toată și str.
Gazete pentru instrumente de manucurare și parfumuri

Petrol-China cel mai bun mijloc contra mătretii a căderii părului și cânățării. Prețul Cor. 1'20

Bucuria părinților! Numai există tusă măgărească!
Înceași și cumpărați o sticlă

SIRUP DE PIEPT PENRTU COPIL

Are efect surprinzător!
Tusa măgărească în câteva zile înceată. La boala de plumăni domolește tusa, urează respirația, la bronchită și la catarul de plumăni oprește tuberculoza
Copiil după folosirea Sirupului de piept pentru copii apătă apetit bun și fața l-și îmbujorează. — Se p are apăta la preg.

Horváth Mátyás, farmacist
la „Orangyal” farmacie și laborator medical.

Szabadka, Zombori ut nr. 31. — — — Telefon nr. 4 69.
Prețul unei sticle originale 1 Cor. 40 fil.

Veritabil numai dacă pe vigneta se vede subscrierea mea. — Se alătură și modul de întrebătoare.

Comandele din provincie se execută în zecesi zi cu conștiențiositate. — În timp scurt am primit dela părinți sute și sute de epistoale de recunoștință. La cumpărare să fiți precauți, cerând Sirupul de piept pentru copii veritabil elui Horváth, dacă nu aflați, altceva să nu primiți.